

چکیده

امروزه سیل بعنوان یک بلایای طبیعی در گوشه و کنار جهان شناخته شده که هر از چند گاهی سبب بروز خسارات مالی و جانی در کشورها می‌گردد و افراد از این پدیده طبیعی بعنوان یک عامل منفی یاد می‌کنند. این پدیده از چندین منظر قابل بررسی و تأمل است. یکی از مواردی که در بعد از وقوع این پدیده رخ می‌دهد مسأله‌ی از دست رفتن مقادیر زیاد خاک و به اصطلاح فرسایش آن می‌باشد که معمولاً کمتر مورد توجه مسئولین و مردم قرار می‌گیرد. در دهه‌های اخیر سیل موجب خسارات فراوان جانی و مالی در جهان شده است. بدیهی است یکی از مهمترین عوامل افزایش روزافزون این گونه مخاطرات در قرن بیستم دست‌اندازی بیش از پیش انسان به منابع طبیعی و تغییر کاربری اراضی بوده است.

موضوع پایان نامه بررسی سیل زایی و فرسایش درسی سال اخیر در رودخانه پسیخان که یکی از رودخانه‌های استان گیلان می‌باشد و بررسی موردی حدود ۱ کیلومتر رودخانه دهستان جیرده از توابع شهرستان شفت می‌باشد. این رودخانه از زیر حوضه‌های رودخانه پسیخان می‌باشد. دهستان جیرده از سمت شمال و شمال غرب به روستاهای کوزان، برزوهندان، و تکرم از سمت جنوب و جنوب غرب به روستاهای ناصران و بیالوا از سمت غرب به روستاهای خمیران و چوسر و از سمت شرق به روستای آقاسید شریف و سقالکسار دارای مرز مشترک است. فاصله جیرده تا مرکز شهرستان ۷ کیلومتر، تا مرکز بخش: ۷ کیلومتر و بعنوان مرکز دهستان دارای حوزه نفوذ خدماتی وسیعی است. نزدیکترین نقطه شهری تا این روستا ۷ کیلومتر است. در این پایان نامه با استفاده از مطالعات میدانی و پرس و جوهای محلی و با استفاده از روش‌های تجربی، اطلاعات موجود کتابخانه‌ای، آماری تأثیر عواملی چون زمین‌شناسی، اقلیم، توپوگرافی، شیب، ژئومورفولوژی و پوشش گیاهی و فعالیت‌های عمرانی در ارتباط با سیل و فرسایش حوضه‌ی رودخانه جیرده مطالعه شده است و از بین عوامل طبیعی مختلف که حوضه رودخانه را محیطی ناپایدار نموده یا موجب ثبات و تعادل مکانی آن گردیده است، می‌توان به فرآیندهای شکل‌زایی سیل و فرسایش در منطقه اشاره نمود.

واژگان کلیدی: حوضه‌ی رودخانه پسیخان، سیل، بلایای طبیعی، توپوگرافی، شیب.